

5

Vragenuur: Vragen Lodders

Vragen van het lid Lodders aan de minister van Financiën over **onterechte belastingaanslagen voor duizenden automobilisten**.

De voorzitter:

Dan geef ik tot slot het woord aan mevrouw Lodders namens de VVD voor haar vraag over onterechte belastingaanslagen voor duizenden automobilisten. Mevrouw Lodders namens de VVD.

Mevrouw Lodders (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Er is bijna geen dag waarop wij hier niet spreken over de Belastingdienst. Vandaag spreken we helaas over een nieuwe fout. Ik dank de minister dat hij nog net voor het aantreden van de nieuwe staatssecretarissen hierover uitleg wil komen geven in de Kamer.

Voorzitter. De zaak die we vandaag bespreken, raakt meer dan 5.000 hardwerkende mensen. Zij hebben een aanslag gehad voor een belasting die ze toch niet hoefden te betalen. We weten inmiddels allemaal wat voor stress dit bij mensen kan veroorzaken, ook op dit dossier. Er zijn mensen die door de onterechte belastingheffing hun auto al verkocht hebben.

Daarom heb ik de volgende vragen aan de minister. Hoe kon het gebeuren dat zo veel mensen een aanslag kregen die niet voor hen bedoeld was? Welke fouten zijn er nog meer gemaakt? Hoe worden al deze fouten goedge maakt? Is er contact met de betrokken mensen? Is dat menselijk contact en gaat het niet via een kille overheidsbrief? Hoe komt het dat uitvoeringsorganisaties zoals de RDW — in dit geval ging het om het kentekenregister — niet over de juiste informatie beschikken? Wat doet de minister eraan om de juiste en benodigde informatievoorziening te verbeteren? Hoe kan het dat in dit dossier fout op fout gestapeld wordt? De Belastingdienst zette eerder ook al naar schatting 11.000 mensen op het verkeerde been over het betalen van de fijnstoftoeslag. De fijnstoftoeslag, die ook wel roettaks is genoemd, is eerder al een jaar uitgesteld vanwege problemen met de uitvoering. Kunnen we nu concluderen dat deze alsnog te vroeg is ingevoerd?

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister Hoekstra:

Voorzitter. In alle eerlijkheid denk ik dat we het hier vooral hebben over de RDW, de Rijksdienst voor het Wegverkeer. Iedere Nederlander zal het meteen met mevrouw Lodders eens zijn dat we het dan hebben over het hart van de portefeuille van de minister van Financiën. Daarom moet ik toch ook even iets van een aanloop nemen om uit te leggen en toe te lichten waar het hier over gaat.

De voorzitter:

Ja, als het maar kort is.

Minister Hoekstra:

Kort is het altijd, voorzitter. Die toeslag is bedoeld om vervuilende dieselauto's zonder roetfilter meer te belasten. De toeslag is aangekondigd in de Wet uitwerking Autobrief in 2016. Vervolgens — mevrouw Lodders verwijst daar ook naar — is die wetwijziging verpakt in het Belastingplan 2019. De inwerkingsdatum is vervolgens een jaar uitgesteld.

Hoe werkt dat dan vervolgens? De RDW vraagt aan alle partijen in het veld welke auto's hiervoor in aanmerking komen. De RDW geeft dan aan de Belastingdienst door bij welke auto's geen gegevens zijn aangeleverd of hoe die gegevens eruitzien. Hier wreekt zich dat in ieder geval één marktpartij — mogelijk zijn het er meer — ondanks de hele lange periode waarin je dit kon zien aankomen, geen gegevens heeft aangeleverd. Ja, dan gaat de Belastingdienst aan de gang met gewoon sec de gegevens van de RDW. Vervolgens realiseert een van die veldpartijen zich dat en levert als een haas nog gegevens aan bij de RDW. De RDW geeft die weer door aan de Belastingdienst en de Belastingdienst zet alles op alles om vervolgens weer te corrigeren. Dus ik zeg het met voorzichtigheid, gegeven ook wat we verder allemaal te bespreken hebben over de Belastingdienst, maar ik denk dat het beeld dat de Belastingdienst dit verkeerd heeft gedaan echt wel enige correctie behoeft. Overigens is er contact opgenomen met degenen die eerst wel een rekening hebben gekregen, die gecorrigeerd moet worden.

De voorzitter:

Dat was de aanloop, nu de antwoorden.

Minister Hoekstra:

Volgens mij zaten de antwoorden hier allemaal in besloten, want mevrouw Lodders vroeg "hoe kon het gebeuren en hoe wordt het goedge maakt?" Ik denk dat ik op die beide vragen antwoord heb gegeven. Het feit dat de RDW blanco heeft aangeleverd aan de Belastingdienst heeft te maken met marktpartijen die naar mijn waarneming niet op tijd bij de RDW zijn beland. Hoezeer ik me ook heb verdiept in de RDW, alle ins en outs ken ik ook niet.

Mevrouw Lodders (VVD):

De Belastingdienst is natuurlijk afhankelijk van informatie die de dienst aangereikt krijgt. Maar mijn vraag is: welke controles worden er dan uitgevoerd voordat, in dit geval, ruim 5.000 mensen die verkeerde brief krijgen? Eerder op dit dossier zijn 11.000 mensen op het verkeerde been gezet, wat overigens gelijk is gecorrigeerd door de Belastingdienst. Die informatie moet juist zijn. Ik ben op zoek naar de controles die binnen de Belastingdienst plaatsvinden voordat deze stappen gezet worden. We hebben de afgelopen weken meerdere voorbeelden gezien dat mensen problemen ondervonden bij de omgang met de Belastingdienst en daardoor in de problemen kwamen. De minister kent zeker het voorbeeld van de startende ondernemers die al weken wachten op een btw-identificatienummer. Ook daarbij voerde de Belastingdienst overhaast maatregelen uit zonder rekening te houden met

de gevolgen voor de mensen die het betreft. Mijn vraag aan de minister is hoe we hier in de toekomst meer rekening mee gaan houden.

Minister Hoekstra:

Ik wil toch precies zijn. Voor elk van die dossiers ben ik graag beschikbaar; zie het debat dat ik vorige week mede met mevrouw Lodders heb gevoerd. De RDW levert gegevens aan. Het gros van de veldpartijen waar de RDW mee te maken heeft, levert die informatie correct aan, maar er is er met name één die daarmee te laat is. Dan kun je van de Belastingdienst redelijkerwijs niet verwachten dat die gaat zeggen: het is ons expertisegebied niet, wij hebben die kennis niet, maar toch gaan we de RDW "second guessen" over de vraag of alle fabrikanten en anderen de juiste gegevens hebben aangeleverd. Die stijfheid is er niet en die zouden we ook niet moeten willen. Het is echt aan de RDW en de sector zelf, hoezeer ik het ook eens ben met mevrouw Lodders dat er ten aanzien van andere zaken bij de Belastingdienst echt nog wel het nodige te gebeuren staat.

Mevrouw Lodders (VVD):

Voorzitter, tot slot en daarmee rond ik af. Ik denk dat het heel erg belangrijk is, zeker in de positie waarin de Belastingdienst op dit moment verkeert, dat er een controlemechanisme zit in de dienst om te bekijken of de informatie die wordt aangeleverd, ook de juiste informatie is. Op het moment dat daar twijfels over zijn, moeten er ook maatregelen worden genomen, want ik denk dat het onterecht is dat de Belastingdienst hieraan extra werk heeft gehad. Ook het beeld dat daarover bestaat, is niet het juiste beeld. Ik hoop dus dat we daar met het oog op de toekomst lering uit kunnen trekken voor soortgelijke onderwerpen.

Voorzitter, ik sluit af. Ik waardeer het dat de minister vandaag hier is, maar ik kijk uit naar de samenwerking met de beide nieuwe staatssecretarissen. We hebben namelijk kunnen lezen dat die zeer binnenkort hier onze gasten kunnen zijn.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Lodders. De heer Van Weyenberg namens D66.

De heer Van Weyenberg (D66):

Mevrouw Lodders vraagt hier natuurlijk terecht aandacht voor, want mensen hebben er gewoon last van dat er bij de overheid dingen misgaan. Het maakt hun namelijk niet uit wie dat is.

In het debat over de toekomst van de Belastingdienst hebben we het ook heel erg gehad over de rol van opdrachtgevers. Is de minister het met D66 eens dat we in dit soort discussies te vaak kijken naar de uitvoerder en dat de Kamer veel vaker de opdrachtgever naar zich toe moet halen? Ik heb de indruk dat de minister hier nu antwoord staat te geven op vragen over vergissingen die ergens anders worden gemaakt. Dat is voor de mensen thuis totaal niet relevant, maar wat mij betreft zou het dat voor dit huis wel moeten zijn.

Minister Hoekstra:

Ik heb in het debat ook gezegd dat ik het op zichzelf zeer eens ben met diegenen die zeggen dat veel van de ellende in Nederland ontstaat doordat het misgaat bij de uitvoering en dat daar vaak een beleidscomponent aan zit, waarbij we als politiek een stevige vinger in de pap hebben. Ik zeg "we als politiek", want het gaat echt ver voorbij de beleidsverantwoordelijke ministers. Dat is één.

Twee. Ik heb me er vandaag pas in verdiept en ik ken de materie dus maar ten dele, maar ik krijg toch ook de indruk dat de RDW naar alle waarschijnlijkheid gewoon op tijd een vraag heeft gesteld. Het is verder mijn waarneming dat de RDW keer op keer heeft gerappelleerd. Ik zeg het met enige voorzichtigheid, maar volgens mij heeft een van de veldpartijen zich gerealiseerd dat men eigenlijk te laat was. Het is dan wel aan ons om het beeld te scheiden van wat er gebeurd lijkt te zijn en om dat vervolgens in de juiste hokjes te behandelen.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van het mondelinge vragen uur. Ik schors voor enkele ogenblikken en daarna gaan we stemmen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.